

SEZNAM VYOBRAZENÍ

- Obr. 1 – Dokumentace výzkumu R01.
 Obr. 2 – Dokumentace výzkumu R12.
 Obr. 3 – Kresebná dokumentace profilu výzkumu R14.
 Obr. 4 – Foto z výzkumu R03.
 Obr. 5 – Foto z výzkumu R03.
 Obr. 6 – Foto z výzkumu R14.
 Obr. 7 – Foto z výzkumu R14.
 Obr. 8 – Diapozitiv z výzkumu R16.
 Obr. 9 – Diapozitiv z výzkumu R17.
 Obr. 10 – Popisná dokumentace R15.
 Obr. 11 – Popisná dokumentace R16.
 Obr. 12 – Základní a speciální čtvercová síť výzkumů na Pohansku.
 Obr. 13 – Orientace výzkumné plochy k průběhu destrukce.
 Obr. 14 – Označení čtvercové sítě výzkumu destrukce.
 Obr. 15 – Číslování čtverců metrové sítě.
 Obr. 16 – Šikmý snímek dokumentační úrovně.
 Obr. 17 – Vlíčovací body vytyčované.
 Obr. 18 – Neupravený ortosnímek.
 Obr. 19 – Ortosnímek připravený k transformaci.
 Obr. 20 – Transformovaný ortosnímek.
 Obr. 21 – Vektorizace podkladu.
 Obr. 22 – Vektorový plán bez podkladu.
 Obr. 23 – Výsledný digitální plán UR 27.
 Obr. 24 – Příprava profilu ke kolmému snímkování. Žlutá kolečka jsou vlíčovací body.
 Obr. 25 – Vzorec pro výpočet přímé vzdálenosti dvou bodů.
 Obr. 26 – Vzorec pro výpočet přímé vzdálenosti v programu Microsoft Excel.
 Obr. 27 – Vzorec pro výpočet přímé vzdálenosti v programu Microsoft Excel.
 Obr. 28 – Vzorec pro výpočet přímé vzdálenosti v programu Microsoft Excel.
 Obr. 29 – Transformované kolmé snímky na vlíčovací body.
 Obr. 30 – Vektorová digitalizace vrstev.
 Obr. 31 – Vektorová digitalizace kamenů.
 Obr. 32 – Průmět dokumentačních úrovní do profilu.
 Obr. 33 – Výsledný vektorový plán profilu.
 Obr. 34 – Uživatelské prostředí digitální archivace dat.
 Obr. 35 – Břeclav-Pohansko. Archeologicky prozkoumané plochy (1958–2007): 1 – Velmožský dvorec, 2 – Lesní školka, 3 – Žárové pohřebiště, 4 – Lesní hrúd, 5 – Severní předhradí, 6 – Jižní předhradí, 7 – Lichtenštejnský zámeček, 8 – Východní brána, 9 – Pod hrúdem; žlutá linie – osídlené území.
 Obr. 36 – Břeclav-Pohansko. Plán rozmístění časně slovanských nálezů (podle *Dostál 1985*): 1 – osada I v areálu Velmožského dvorce; 2 – osada II v Lesní školce, pod valem a na Severním předhradí; 3 – Žárové pohřebiště; 4 až 9 – rozptýlené časně slovanské objekty a nálezy.
 Obr. 37 – Břeclav-Pohansko. Výzkum Velmožského dvorce (podle *Dostál 1975*).
 Obr. 38 – Břeclav-Pohansko. Půdorys pozůstatků kostela a jejich podélný řez (podle *Dostál 1992*).
 Obr. 39 – Břeclav-Pohansko. Výzkum Lesní školky.
 Obr. 40 – Břeclav-Pohansko. Výzkum Žárového pohřebiště.
 Obr. 41 – Břeclav-Pohansko. Výzkum Lesního hrúdu.
 Obr. 42 – Břeclav-Pohansko. Výzkum Severního předhradí.
 Obr. 43 – Břeclav-Pohansko. Výzkum Jižního předhradí.
 Obr. 44 – Pohansko. Plochy sídlištních aktivit zjištěné detektorem kovů (červeně) a povrchovou prospekci po těžbě dřeva (žlutě).
 Obr. 45 – Pohansko. Úseky opevnění centrálního areálu.
 Obr. 46 – Pohansko. Zaznamenaný průběh „valu“ Jižního předhradí (podle *Vignatiová 1977–1978*).
 Obr. 47 – Pohansko. Jižní předhradí, úseky opevnění a okraje předhradí.
 Obr. 48 – Pohansko. Severní předhradí, úseky okraje předhradí.
 Obr. 49 – Pohansko. Geologická situace na mapě 1:10 000 (podle *Poláček et al. 2005*): A – říční písky, B – povodňové hlíny, C – písčito-štěrkovité sedimenty, D – zaniklá ramena, E – opevnění.
 Obr. 50 – Pohansko. Výškopisný model.
 Obr. 51 – Pohansko. Osídlené areály zjištěné výzkumem a průzkumem detektorem.
 Obr. 52 – Geomorfologie okolí Pohanska.
 Obr. 53 – Toky v období I. vojenského mapování.
 Obr. 54 – Toky v období II. vojenského mapování.
 Obr. 55 – Současný stav říční sítě.
 Obr. 56 – Předpolí na SZ a S.
 Obr. 57 – Předpolí na V a JV.
 Obr. 58 – Předpolí jihozápadního a jižního úseku destrukce hrady.
 Obr. 59 – Pohansko. Výzkumy destrukce opevnění.
 Obr. 60 – Výsledky měření v prostoru Východní brány (podle *Hašek 1982*).
 Obr. 61 – Lokalizace GF prospekce V. Haška a D. Voňky.
 Obr. 62 – Geologický profil prostoru před bránou.
 Obr. 63 – Geofyzikální profil prostoru před bránou.
 Obr. 64 – Lokalizace měření georadarem firmou Kolejconsult.
 Obr. 65 – Magnetometrická prospekce ÚAM.
 Obr. 66 – Výsledky měření na ploše P2.
 Obr. 67 – Výsledky měření na ploše P3.
 Obr. 68 – Výsledky měření na ploše 20070314p3a.
 Obr. 69 – Interpretace měření na ploše 20070314p3a4.
 Obr. 70 – Lokalizace prospekce na Jižním předhradí.
 Obr. 71 – Výsledky měření na ploše P1.
 Obr. 72 – Výskyt kamenných surovin použitých na stavbě opevnění Mikulčic a Pohanska.
 Obr. 73 – Území údolní nivy schopné zásobit Pohansko dřevem.
 Obr. 74 – R18 – severní profil. Odebraný a snížený mladší subfossilní horizont (křížová šrafura) před hradbou.

- Obr. 75 – Nálezy monoxylyů z území ČR. Vytvořeno na základě podkladů R. Tichého (*Tichý 2002*).
- Obr. 76 – Mikulčice – monoxyly z výzkumů koryt – 1 (inv. č. 103), 2 (inv. č. 102) (*Poláček et al. 2000*).
- Obr. 77 – Oblast soutoku. Fabricius 1569.
- Obr. 78 – Oblast soutoku. Kaeri 1620.
- Obr. 79 – Oblast soutoku. Komenský 1627.
- Obr. 80 – Oblast soutoku. Coronelli 1692.
- Obr. 81 – Oblast soutoku. Müller 1720.
- Obr. 82 – Oblast soutoku. Lipsky 1806.
- Obr. 83 – Říční síť v oblasti Mikulčic na I. vojenském mapování.
- Obr. 84 – Říční síť v oblasti Mikulčic na II. vojenském mapování.
- Obr. 85 – Zemská hranice na listu II. vojenského mapování.
- Obr. 86 – Mikulčice. Místo pravděpodobného skladiště kamené suroviny.
- Obr. 87 – Délka KJ podle úseků.
- Obr. 88 – Šířka KJ podle úseků.
- Obr. 89 – Plocha KJ podle úseků.
- Obr. 90 – Hloubka KJ podle úseků.
- Obr. 91 – Objem KJ od podloží podle úseků.
- Obr. 92 – Objem KJ včetně nadloží podle úseků.
- Obr. 93 – Délka KJ ku šířce KJ.
- Obr. 94 – Hloubka KJ ku ploše KJ.
- Obr. 95 – Vzájemná vzdálenost vnitřních okrajů dvou sousedních KJ.
- Obr. 96 – Vzájemná vzdálenost středů dvou sousedních KJ.
- Obr. 97 – Vzájemná vzdálenost vnitřních okrajů dvou sousedních KJ podle úseků.
- Obr. 98 – Vzájemná vzdálenost středů dvou sousedních KJ podle úseků.
- Obr. 99 – Kúlové jámy svislých opěrných kúlů týlní stěny.
- Obr. 100 – Zbytky opěrných kúlů a fošen týlní stěny.
- Obr. 101 – R15. Zuhelnatělé zbytky týlní dřevěné stěny in situ.
- Obr. 102 – R15. Kresebná dokumentace týlní dřevěné stěny.
- Obr. 103 – R03. Zuhelnatělá týlní dřevěná stěna.
- Obr. 104 – R12. Zuhelnatělá týlní dřevěná stěna.
- Obr. 105 – R14. Zuhelnatělá týlní dřevěná stěna.
- Obr. 106 – R15. Zuhelnatělá týlní dřevěná stěna.
- Obr. 107 – R03. Základové kleštiny.
- Obr. 108 – R12. Základové kleštiny.
- Obr. 109 – R01. Základové kleštiny.
- Obr. 110 – R01. Základový rošt.
- Obr. 111 – Zuhelnatělé zbytky roštů a základových kleštín.
- Obr. 112 – R15. Propálenina v jádru hradby od jihu.
- Obr. 113 – R15. Propálenina v jádru hradby na podélném profilu.
- Obr. 114 – R15. Propálenina v jádru hradby od severovýchodu.
- Obr. 115 – R15. Propálenina v jádru hradby při pohledu od jihozápadu.
- Obr. 116 – R15. Kresba propáleniny. Podélný profil na 20. m.
- Obr. 117 – R18. Tunelovitý vstup – UR13.
- Obr. 118 – R18. Tunelovitý vstup – UR18.
- Obr. 119 – R18. Tunelovitý vstup – UR27.
- Obr. 120 – R18. Tunelovitý vstup – UR45.
- Obr. 121 – Rekonstrukce tunelovitého vstupu na vrchol hradby.
- Obr. 122 – R01. Příčné kleštiny ve výšce 0,7 m nad základovou spárou hradby. Uhlíky – šedá barva.
- Obr. 123 – R18 a R19. Čelní kamenná zeď – pohled od V.
- Obr. 124 – R01. Základový rošt hradby.
- Obr. 125 – R18 a R19. Síla čelní zdi.
- Obr. 126 – R18. Jižní profil – zúžení zdi.
- Obr. 127 – R19. Severní profil – zúžení zdi.
- Obr. 128 – R01. Zuhelnatělé zbytky meziroštu.
- Obr. 129 – R18 a R19. Zuhelnatělé zbytky meziroštu.
- Obr. 130 – R18. Zuhelnatělé zbytky meziroštu.
- Obr. 131 – R19. Zuhelnatělé zbytky meziroštu.
- Obr. 132 – R01. Čelní kamenná zeď – čelní pohled.
- Obr. 133 – R01. Čelní kamenná zeď – pohled od V.
- Obr. 134 – R18. Čelní kamenná zeď – čelní pohled od V.
- Obr. 135 – R19. Čelní kamenná zeď – čelní pohled od V.
- Obr. 136 – R18. Čelní kamenná zeď – pohled od JV.
- Obr. 137 – R19. Čelní kamenná zeď – pohled od JV.
- Obr. 138 – R18 a R19 – deformace líce čelní kamenné zdi – vyhodnoceno v programu SURFER. Vlevo – čelní pohled, vpravo – líc sklopen vodorovně.
- Obr. 139 – R19. Zaklonění a předsazení čelní zdi.
- Obr. 140 – R01. Pravděpodobné předsazení čelní zdi.
- Obr. 141 – R03. Kúlové jamky v předpolí hradby.
- Obr. 142 – R11. Žlábek v předpolí hradby.
- Obr. 143 – R12. Žlábek v předpolí hradby.
- Obr. 144 – R14. Žlábek v předpolí hradby.
- Obr. 145 – SP1977. Žlábek v předpolí hradby.
- Obr. 146 – R18. Žlábek v předpolí hradby.
- Obr. 147 – R18. Žlábek v předpolí hradby. Zásah do mladšího subfosilního horizontu dokumentovaný na severním profilu výzkumu.
- Obr. 148 – Palisádový žlab Z2. Půdorysná situace pod hradbou.
- Obr. 149 – Přehled lokalizace palisádového žlabu pod tělesem hradby.
- Obr. 150 – Palisádový žlab Z2/R18/R19 a Z1/R17. Profil – detail.
- Obr. 151 – R18. Profil žlabu Z2 – od J.
- Obr. 152 – R18. Profil žlabu Z2 – od S.
- Obr. 153 – R19. Profil žlabu Z2 – od J.
- Obr. 154 – R18. Palisádový žlab Z2 – podélný profil – od Z.
- Obr. 155 – R17. Prostor čelní zdi a poklesnutí jádra do žlabu.
- Obr. 156 – R17. Prostor čelní zdi a poklesnutí jádra do žlabu.
- Obr. 157 – Jižní předhradí. Východní profil sondy – převýšeno 2x.
- Obr. 158 – Výška týlní stěny hradby podle úseků.
- Obr. 159 – Vypočítaná výška hradby na základě profilů podle úseků.
- Obr. 160 – Výzkum R19. Drobné kameny na povrchu subfosilního horizontu mimo vnější destrukci čelní kamenné zdi – potenciální zbytky skládky kamene.
- Obr. 161 – Pohansko. Výzkum R01 – otisky tkaniny na mazanici z násypu jádra hradby.
- Obr. 162 – Mikulčice. Železné motyky (podle *Poláček 2003*).
- Obr. 163 – Moravský Svätý Ján. Depot železných předmětů (podle *Eisner 1941*).
- Obr. 164 – Mikulčice. Kování lopat a rýčů (podle *Poláček 2003*).
- Obr. 165 – Pohansko. Výzkum R01. Kusy propáleného násypu jádra hradby s otisky dřev (P42209/1) nebo lopat? (P42209/2, P42211).

- Obr. 166 – Velmožský dvorec. Starší fáze palisádového ohrazení s kultovní ohradou. Modul odvozený z kultovní ohrady (podle *Macháček 2007*).
- Obr. 167 – Pohansko. Starší fáze palisádového ohrazení v prostoru Velmožského dvorce a severní část destrukce. Modul odvozený z kultovní ohrady (podle *Macháček 2007*).
- Obr. 168 – Založení hradby v podání R. Skopala (podle *Skopal 2006*).
- Obr. 169 – Stavba hradby v podání R. Skopala (podle *Skopal 2006*).
- Obr. 170 – Výzkum R19. Kúlové jámy (červeně) v opozici proti vyvrácené části čelní zdi (tečkovaně).
- Obr. 171 – Výzkum R19. Šikmá kúlová jáma KJ7/R19 na severním profilu.
- Obr. 172 – Pohansko. Výzkumy, z nichž pocházejí zuhelnatělé vzorky.
- Obr. 173 – Pohansko. Výzkum R15 – lokalizace místa původu zuhelnatělého dřeva.
- Obr. 174 – Pohansko. Výzkum R15 – detail lokalizace.
- Obr. 175 – Synchronizace letokruhových křivek vzorků z opevnění.
- Obr. 176 – Synchronizace průměrné letokruhové křivky z opevnění (velkomorav_opev) s průměrnou letokruhovou křivkou výdřevy studny (pohansko4_det).
- Obr. 177 – Výzkum R11. Příklad nerituálně uloženého jedince (H1) pod vnitřní destrukcí hradby.
- Obr. 178 – O10/R14. Situace na úrovni podloží.
- Obr. 179 – O10/R14. Situace po preparaci výplně.
- Obr. 180 – Rentgenový snímek kování.
- Obr. 181 – Kresba kování po konzervaci.
- Obr. 182 – Současný stav kování.
- Obr. 183 – Průřez objektem O10/R14 rovnoběžný s podélnou osou hradby.
- Obr. 184 – O10/R14. Situace na úrovni začištěného podloží.
- Obr. 185 – O10/R14. Výplň objektu.
- Obr. 186 – O10/R14. Detail zuhelnatělých dřev.
- Obr. 187 – O10/R14. Výplň objektu.
- Obr. 188 – O10/R14. Příčný profil.
- Obr. 189 – O10/R14. Úroveň začištěného podloží po odstranění kontrolního bloku.
- Obr. 190 – O10/R14. Odstranění kontrolního bloku s vyznačením obrysu objektu a K95/R14.
- Obr. 191 – O10/R14. Výplň objektu pod kontrolním blokem.
- Obr. 192 – O10/R14. Výplň objektu pod kontrolním blokem a částečně vybraná kúlová jáma K95/R14 týlní stěny hradby.
- Obr. 193 – Hranice mezi objektem O10/R14 a K95/R14. Hrubé začištění.
- Obr. 194 – Hranice mezi objektem O10/R14 a K95/R14. Jemné začištění.
- Obr. 195 – Výzkum R18. Výběr keramického materiálu z objektu O1/R18. Kresba D. Švalbachová.
- Obr. 196 – Výzkum R18 a R19. Zahloubené objekty a žlaby.
- Obr. 197 – Výzkum R19. Keramika z objektu O1/R19. Kresba S. Plchová.
- Obr. 198 – Výzkum R03 a R12. Zahloubené objekty a žlaby.
- Obr. 199 – Výzkum R14. Zahloubené objekty a žlaby. Legenda viz Obr. 198.
- Obr. 200 – Výzkum R11 a R15. Zahloubené objekty a žlaby. Legenda viz Obr. 198.
- Obr. 201 – Výzkum R15. Keramické nádoby náležející k nadzemnímu objektu O28/R15. Kresba A. Šik.
- Obr. 202 – Výzkum R15. Keramické nádoby náležející k nadzemnímu objektu O28/R15. Kresba A. Šik.
- Obr. 203 – Výzkum R03. Keramika z nadzemního objektu O11/R03. Kresba S. Plchová.
- Obr. 204 – R18 a R19. Plocha objektu O3. Červený kruh označuje prostor koncentrace mazanice.
- Obr. 205 – R18 – severní profil. Zbytky nadzemního objektu O3 – kontext 191.
- Obr. 206 – R19. Keramika z vrstvy/objektu O3/R18/R19. Kresba S. Plchová.
- Obr. 207 – R18 a R19. Keramika z vrstvy/objektu O3/R18/R19. Kresba S. Plchová.
- Obr. 208 – Výzkum R18 a R19. Pozice žlabu Z3.
- Obr. 209 – Výzkum R18 a R19. Žlab Z1 ve fázi dokumentace výplně.
- Obr. 210 – Lokalizace hrobů na výzkumech R01 a R11.
- Obr. 211 – Hroby na vnitřní straně hradby. Výzkum R14 a R19.
- Obr. 212 – Hroby na vnější straně hradby. Výzkum R03 a R18.
- Obr. 213 – Výzkum R01. Hrob H4/R01 v násypu jádra hradby.
- Obr. 214 – Výzkum R11. Hrob H1/R11 pod destrukcí hradby. Uhlíky pocházejí ze shořelé týlní dřevěné stěny.
- Obr. 215 – Pohansko. Částečná rekonstrukce hradby podle B. Dostála (1979).
- Obr. 216 – Mikulčice. Lokalizace výzkumů destrukce opevnění akropole.
- Obr. 217 – Mikulčice. Výzkum z roku 1963 (podle *Klanica 1964*).
- Obr. 218 – Mikulčice. Výzkum z roku 1971 a 1972 (*Procházka 1998*).
- Obr. 219 – Mikulčice. Výzkum z roku 1955 (podle *Poullík 1957*).
- Obr. 220 – Nejdek. Lokalizace výzkumů B. Novotného (podle *Novotný 1963*).
- Obr. 221 – Nejdek. Výzkum B. Novotného (podle *Novotný 1963*).
- Obr. 222 – Nejdek. Výzkum R. Procházky z roku 1986 (podle *Havlíček – Procházka 1991*).
- Obr. 223 – Strachotín. Výzkum B. Novotného z roku 1960 (podle *Novotný 1963–1964*).
- Obr. 224 – Strachotín. Výzkum z roku 1960 (*Novotný 1963–1964*).
- Obr. 225 – Strachotín. Profil řezu z roku 1975 (*Kostelníková 1977*).
- Obr. 226 – Staré Město. Tzv. Christinův val (podle *Hrubý 1965*).
- Obr. 227 – Staré Město. Třetí úsek vnějšího opevnění (podle *Hrubý 1965*).
- Obr. 228 – Staré Město. Třetí úsek vnějšího opevnění, vstup (podle *Hrubý 1965*).
- Obr. 229 – Uherské Hradiště-Rybárny. Výzkum opevnění v roce 1979 (podle *Galuška 2006*).
- Obr. 230 – Libušín. Čelní pohled na vnější líc hradby. Černá kolečka jsou zuhelnatělé klády roštu (podle *Váňa 1973a*).
- Obr. 231 – Klučov. Rekonstrukce starší fáze opevnění s předsunutým palisádovým opevněním (podle *Kudrnáč 1970*).
- Obr. 232 – Pohansko. Lokalizace možných výzkumů destrukce opevnění a navazujících oblastí.
- Obr. 233 – Pohansko. Rámcová rekonstrukce hradby a brány na základě nových poznatků.